

Ñe'ẽmondo Joja — Mokõiha Papapy

*Ojehechakuaa haũa pe Ao Profético Rembiapo: Ojeikuaaukávo
Apocalipsis 14 marandu Millerita rembiasakuepe ha ko'ága haũa
haũaáicha*

Jeff Pippenger
2023-08-08

Oñekumpli haũa umi pa'anga rehegua diez vírgen rehegua historia Millerita-pe, oiko kuri pe segundo ánhel mensáhe aja. Pe segundo ánhel mensáhe orrepresenta mokõi mensáhe iñambue haũava, mokõivéva pe ára'ỹ rehegua ha avei umi ohupytysevápe mensáhe rehe. Pe segundo ánhel mensáhe oñemondo kuri umi tupão Protestánte kuérape, upérõite ojerejeyva'ekue Róma gotyo ha oiko Babilonia rajuera. Pe Pyhare Mbyte Sapukái oñemondo kuri umi Millerita okevape. Pe peteĩha mensáhe oñemondo Milleritakuera okápe; pe mokõiha, hyepýpe. Kóva oñekumplitaite ko ñane ára rupi, peteĩteĩ letra peve.

Pe mba'e iñambuéva tekotevẽ oñeñatende ko ñane ára jevyjeype ha'e kóva: oñepyrũrõ guare Adventismo, pe marandu angel mokõiháguagui tenonderã osẽ Millerita-kuera okápe, ha upéi pe marandu mokõiha vore oike Millerita-kuera apytépe. Adventismo paha gotyo, pe ñe'ẽjoaju ojevyjey jey vove, upéicha avei ojevyjey pe marandu ángel mokõiháguava. Upéva ñañemombe'u haũa ñandéve, sa'ieterei'ỹ jey directoiterei. Péro pe marandu mokõi hendáicha oikóva oñemoambue jevy pe pahápe. Pe marandu peteĩha oho Adventismo-pe ha pe mokõiha umi oĩva Adventismo okápe. Ñañemombe'u haũa ñandéve pe tembiapo ha pe marandu ojehechaukáva pe ángel Apocalipsis dieciochopegua rupive ha'eha peteĩ jevyjeype pe marandu ángel mokõiháguagui.

Pe proféta he'i: “Ahecha ambue ánhel oguejyha yvágagui, oguerékóva tuicha pokatu; ha yvy henyhẽ iñemimbipa rehe. Ha osapukái mbarete peteĩ ñe'ẽ hatãme, he'ívo: Ho'a, ho'a Babilonia guasu, ha oiko umi aña renda” (Revelation 18:1, 2). Kóva hina upe marandu ome'ẽ va'ekue mokõiha ánhel. Ho'a Babilonia, “ha'e omongaru haguére opa tetãguera itekovai pochý ryrúgui” (Revelation 14:8). Mba'épa upe vino?—Imbo'epy japu. Ha'e ome'ẽ va'ekue yvy ape ári peteĩ sábado japu, irundyha tembiapoukapy Sábado rendaguépe, ha omombe'u jey upe japu Satanás ymaite guive he'i va'ekue Eva-pe Edénpe—ãnga omano'ỹ haũaáicha heko tee rupi. Heta ambue jejavy oñemoasãi mombyry ha opa rupi, “ombo'évo tekove rembiapoukapykuera yvypóra rembiapoukapy ramo” (Matthew 15:9).

“Jesús oñepyrũrõ guare Hembiapo público, omopotĩ pe Templo iñemongy'a sacrílega-gui. Ha umi tembiapo pahápe ojapova'ekue Hembiapo aja, oĩ pe mokõiha ñemopotĩ Templo rehegua. Péicha avei, pe tembiapo paha ojejapóva oñe'ẽ haũa ñemomandu mundo-pe guarã, mokõi ñehenói iñambuéva ojejapo umi iglesia-kuérape. Pe marandu ángel mokõiha rehegua he'i: ‘Babilonia ho'a, ho'a, pe táva guasu, omboy'u rupi opa tetãme pe vino ipochyva'ekue heko vai rehegua’ (Apocalipsis 14:8). Ha pe hatã sapukái marandu ángel mbohapyha rehegua ryepýpe, oñehendu peteĩ ñe'ẽ yvágagui he'íva, ‘Pesẽ chugui, che retãyguakuera, ani haũa peike hendive iñangaipakuérape, ha ani haũa pejapyhy umi mba'asy vai oguerékótavagui.

Pórke iñangaipakuéra oguahẽ yvágape, ha Tupã imandu'a heko añakuére' (Apocalipsis 18:4, 5)." Selected Messages, libro 2, 118.

Pe marandu mokõiha ánhel rehegua Adventismo ñepyrũmbýpe ha'e peve marandu peteĩchagua pe marandu reheve ojehechaukáva pe ánhel Apocalipsis dieciochopegua rupi, ha upe ñemomandúpe oĩ mokõi ñe'ẽ omombe'úva peteĩ marandu. Peteĩha ñe'ẽ oñemombe'u jave yvy henyhẽ tesape haña iglória rupi, ha versículo irundyhápe Juan ohendu ambue ñe'ẽ he'íva: "pesẽ chugui."

Miller rembiasakuepe, Babilóniagui osẽ haña pe ñehenói ou raẽ, ha upéi ou pe marandu umi Milleritape guarã. Apocalipsis 18-pe, pe mokõiha ñe'ẽ térã pe mokõiha marandu oñe'ẽ umi oĩvape Adventismo okápe. Pe ñe'ẽme he'íva oĩha "mokõi ñehenói iñambuéva ojepóva umi iglésiape", jajuhu avei mokõi jey Cristo omopotĩ hague pe témplo (Iministerio ñepyrũme ha ipahápe) ha'eha avei peteĩ ta'anga ohechaukáva Adventismo ñepyrũ ha ipaha.

Adventismo ñepyrũ ohechauka mba'apohára kuéra ñemopotĩ oipytyvõva oñemopu'ã haña pe pyenda William Miller ojeporu hague omopyenda haña. Pe pyenda oñembotýma pe mokõiha ánhel marandu paha-pe, pe mbohapyha ánhel oguahẽvo 22 jasypa 1844-pe umi añetegua omoheñoiva Adventismo pyendakuéra ojehechakuaa hañaicha, umi ohendusevape guarã.

Pe tembiapo oñemopu'ã haña pe fundamento oñemohu'ã mokõihá ange rembiasakue hu'ãme, araka'e "mokõi ñehenói iñambuéva ojejapo umi iglésia-pe". Pe peteĩha ñehenói oĩva Millerista-kuéra okápe; mokõiháva katu umi Millerista-kuérape guarã. Péro ambue ñepyrũ, ojoajúva Adventismo ñepyrũ ndive, ha'e Cristo ministerio, omopotĩ jave Itémplo pe peteĩhaite. Pe ta'anga profétika témplo oñemopotĩva rehegua ohechauka peteĩ ñemopotĩ ministerio ñepyrũ ha paha-pe, ha upéva katu ojapo haña peteĩ techaukarã Adventismo ñemopotĩ rehegua iñepyrũme ha ipahápe. Cristo mokõi ñemopotĩ Témplo-pe ojoaju Adventismo ñepyrũ ha ipaha ndive; ha Iñe'ẽrã ha'e va'ekue añoite Itavayguakuéra py'aguapýpegua ndive guarã, umi oĩva hína pe proceso ojepe'a haña Tapégui pára siémpre.

Adventismo ñepyrũrã ogueru peteĩ marandu omombe'úva jehuha pe juicio ñepyrũ, ha Adventismo paha oikuaauka hína pe juicio paha. Jesús omopotĩ pe témplo peteĩha jey ha omoñe'ẽ asýkuri umi judío-pe omoambue haguére Hóga peteĩ mondaha kuára-rõ; ha pe mokõiha jey omopotĩramo pe témplo, upéva oĩkuri "ijaty pahaite apytépe hembiapegua ministeriope." Iministerio paha gotyo, ndoje'ei véima umi judío-pe ha'ekuéra ojapo hague Itúva róga peteĩ mondaha kuára-rõ, upémarõ he'i chupekuéra hóga "oñehéja hague chupekuéra opyta haña nandi ha ojeheja hañaicha."

Upe aja, opaichagua mombyrygua tavayguakuérargui oheka pe Tupaópe oñemboykéva'ekue Tupã ñemomba'erã. Ohesape hína óro ha ita hepyetéva reheve, ha'e va'ekue peteĩ techapyrã porãite ha tuichakue rehegua. Péro Jehová ndaiporivéima upépe, upe óga iporã ha ojeguerohorývape. Israel, tetã ramo, oñemoĩ va'ekue Tupãgui mombyry peteĩ divorcioicha. Cristo, hi'arývo ko yvy ári hembiapo paha gotyo, oma'ẽrõ guare upe tupaópe ipype por última vez, he'i: "Pema'ẽ, pende róga ojeheja peẽme oñehundi hañaicha." Mateo 23:38. Upe mboyve peve, Ha'e ombohéra va'ekue pe tupaópe Itúva róga; péro Tupã Ra'y osẽvo umi murállá apytégui, Tupã oĩha upépe ojeipe'a opa ára guarã pe tupaógui oñemopu'ã va'ekue Iñemomba'erã. Hechos de los Apóstoles, 145.

Pe témplo Ha'e omopotĩ va'ekue iñepyrũme ha'e peteĩ témplo ambuéva pe omopotĩ va'ekuégui ipahápe. Pe témplo peteĩha ha'e va'ekue Itúva róga, péro pe mokõiha témplo ha'e va'ekue judío-kuéra róga. Ñandejára oike va'ekue pacto-pe Adventismo ndive iñepyrũme, ha umi Adventista-kuéra oiko pa'i-kuéra ramo Itémplo-pe. Adventismo pahápe, ndoikovéima va'erã pa'i-kuéra ramo, ha hóga opytáta ojeheja hañuáicha.

Pe mokõiha ánhel ohechauka mokõi marandu. Kóva ha'e peteĩ mba'ére pe marandu ojehechauka haguére Babilonia ho'aha mokõi jey. Kóva ndaha'ei pe mba'ére tenondegua pe mokõi jey oñemomaranduha Babilonia ñehundi rehe, hákatu ha'e peteĩ mba'ére. Mba'éicha piko mokõi marandu?

Pe mokõiha ánhel oguahẽ peñemboyképe jehechávo pe peteĩha ánhel marandu oñemboyke hague. Pe marandu jejavykue, ohechaukáva 1843 ramo pe hu'ãha pe profecía 2300 arýgui, umi tupão protestánte oipuru haña pe marandu jejavýva omboyke haña Miller marandu. Miller marandu ha'eva'ekue pe peteĩha ánhel marandu. Oñemboykérõ guare, umi tupão protestánte, ha'eva'ekue Tupã tupão desiértope 1260 ary pukukue, oñemboyke ha oiko Babilonia rajy ramo. Upérõ oguahẽ pe mokõiha ánhel imarandu reheve.

Oĩ mbovymi punto iñimportantetereíva oike haña opaichagua elemento ko tembiasakue ñahesa'ỹijóva rehe. Oĩ por lo menos peteĩ punto tekotevẽva oñemboguata mbeguekatúpe, pórke añetehápe oipytyvõ Jesucristo Revelación marandu, ko'ága oñeñepyrũva ojepe'a haña, ñeikũmbyrãme. Upévore amoinge peteĩ pasaje iñimportantetereíva upe tembiasakue rehegua. Mokõi capítulo ha'e umi ahechaukáva, ha katu oĩ avei peteĩ tercer capítulo iñimportanteva umi mokõi capítulo mbytépe. Ko'ága ndaamoingéi ko mba'e, ikatu hañuáicha oñemomichĩ ñane ñehesa'ỹijo renda.

Ema'ẽ mba'e ánhelpa oñeñe'ẽ hese rehasa aja moñe'ẽ rupive, echeha pe prueba oñemotenondéva mbeguekatúpe, ha eñatende peteĩha párrafope pe ángel Apocalipsis mokõiha paapy pegua mba'ekuéra profétikova ha'eha avei peteĩha ángel mba'ekuéra. Ema'ẽ avei peteĩva umi marandu apysẽ haña ha'eha Cristo jejuka, ha eñatende umi mbohapy ánhel oñemoĩha opavave peteĩteĩ ángel ramo, péro pe Marandu Pyhare Mbytegua ha'eha hetaiterei ánhel.

“Ojehechauka chéve pe interes opa yvágagua oguerekóva'ekue pe tembiapo oikóva'ekue yvy ári rehe. Jesús omondo mbaretépe ha ipu'akapáva peteĩ ánhelpe oguejy haña ha omomarandu haña yvy rupi oikóvape oñembosako'i haña ijehechauka mokõiháme ñuarã. Acheha pe ánhel ipu'akapáva osẽha Jesús renondégui yvágape. Henonderã ohóma peteĩ tesape hesakãitereíva ha heko mimbipáva. He'íva chéve pe hembiaporãha omyesakã haña yvy iñemimbipápe, ha omomarandu haña yvypórape Tupã poxy oútava rehe. Hetaiterei oguerovia pe tesape. Oĩva ha'ete vaicha ipohýi eterei, ha ambuekuéra ovy'a ha ojegueraha vy'apavẽme. Pe tesape oñehẽ opa ári, hákatu oĩva mante oikéva pe tesape poguýpe, ha ndohupytyi chupe py'aite guive. Péro opa umi ogueroviáva chupe, ombojere hova yvágape, ha omomba'eguas Tupãme. Heta henyhẽ pochy guasúgui. Mbo'eharakuéra ha tavayguakuéra ojoaju umi añávandi, ha mbaretepyre oñemoĩ haña pe tesape ryrýi contra, pe ánhel ipu'akapáva omyasãiva'ekue. Péro opa umi ogueroviáva chupe oñemboyke ko yvúgui, ha oñemoirũ oñondiveite mbarete hañuáicha.”

“Satanás ha ijarakuéra oñeha’ã kyre’ỹme ogueraha haña opa ikatúva akã ha py’a tesakãgui. Umi aty omboykéva upe tesakã opyta pytũmbýpe. Ahecha pe ánhel omaña pypuku haña, tuicha interés reheve, umi oje’éva Tupã retãyguáva rehe, ohai haña pe teko ohechauka va’ekue hikuái, pe marandu yvágagui guaréva oñemoinge jave chupekuéra. Ha hetaiterei umi oje’éva ohayhuha Jesúspe ojere jave pe marandu yvágapegua-gui ñembohory, ykére ñembohory ha ñemotĩ’ỹ reheve, peteĩ ánhel, peteĩ kuartia oñemboguejýva ipópe, ojapo pe jehai vaietereíva. Enterovete yvága henyhẽ pochy joa reheve, Jesús oñemboyke’ỹre iñirũnguéra he’íva ha’cha hapykuéri rupive.”

“Ahecha umi ojeroviáva ñembyasy. Ndohechái hikuái Ijára upe ára oha’arõva’ekuépe. Tupã rembipota vaekue oñomi haña tenonderã, ha ogueraha haña ipuévlo peteĩ decisión renda peve. Ko ára punto’ỹre, tembiapo Tupã omoíva’ekue ndaikatúi va’erãmo’ã ojejapo. Satanás ogueraha heta-itereívarã apytu’ũ mombyryeterei tenonderã gotyo. Peteĩ ára pytã ojeguero va’erã Cristo ojehechauka haña, ogueru va’erã apytu’ũ oheka añetehápe peteĩ ñembosako’i ko’ágaguáva. Ohasávo upe ára, umi ndojapyhýi porãiva’ekue pe ánhel remimbopy’a guasu, ojoaju umi omboykéva’ekue marandu yvagagua ndive, ha oñemoĩ umi oñembyasýva ári puka ha ñe’ẽreityme. Ahecha umi ánhel yvágape oñomongeta Jesús ndive. Ha’ekuéra ohechakuaa porã kuri Cristo rapykueriguakuéra he’íva osegíva ichupe rekotee. Upe ára porãite ohasáva’ekue oha’ã ha omboaje chupekuéra, ha heta-iterei oñepesa mba’eporurãme ha ojetopa ndaikatupyryíha. Opavave osapukái hatã vaekue cristiano, upéicharõ jepe, ndosegúi Cristope hetave hendápe. Satanás ovy’a eterei Cristo rapykueriguakuéra he’íva osegíva ichupe rekotee estado rehe. Oreko chupekuéra itrapápe. Oguerojere hetavéva tape porãgui, ha ha’ekuéra oñeha’ã ojupi yvágape ambue tape rupi. Umi ánhel ohecha umi potĩ, ky’a’ỹ ha marangatu, oñembojehe’a opyta haña angaipáva ndive Siónpe, ha umi hipócrita ohayhúva ko yvy. Ha’ekuéra oñangareko kuri umi añetegua ohayhúva Jesúspe rehe; péro umi ivaíva ombyai umi marangatúvape.”

“Umi korasõ okái’akue peteĩ jehechase puku, mbareteetereíva Jesús-pe ohechase hañaícha, oñembotove va’ekue ijoyke’ykuéra he’íva hikuái ijeroviaha rupive oñe’ẽ haña ijuaju rehe. Ángel kuéra omaña pe mba’e oikóva tuichakue rehe, ha omoirũ py’aroryme umi hembýva, ohayhúva Jesús jehecha. Ambue ángel mbarete guasu oñemondo va’ekue oguejy haña yvy ári. Jesús omoĩ ipope peteĩ kuartiañe’ẽ, ha oguahẽvo yvy ári osapukái: ¡Babilonia ho’a! ¡ho’a! Upéi ahecha umi oñembotavyetepyréva jey omaña vy’ápe, ha omopu’ã hikuái hesa yvága gotyo, omañávo jeroviápe ha esperánsape Ijára jehechaukárõ rehe. Heta katu ojehecha opyta gueteri peteĩ teko tavyhápe, ku okévaicha; upéicharõ jepe, ikatu ahecha hova rehe peteĩ py’aro pypuku rechakue. Umi oñembotavyetepyréva ohecha la Biblia-gui oíha hikuái pe aravo oñembotardáva peguápe, ha tekotevẽha oha’arõ paciencia reheve pe visión ñemboaje. Pe prueba peteĩchagua ogueraháva chupekuéra oha’arõ haña Ijárare 1843-pe, upéva voi ogueroviauka chupekuéra oha’arõ haña chupe 1844-pe. Ahecha hetavéva ndorekoíha pe mbarete omarkáva ijerovia 1843-pe. Iñembotavyetepyrévo omboguevy’i va’ekue ijerovia. Umi oñembotavyetepyréva ojoajúvo pe segundo ángel sapukáipe, pe yvágapegua aty omaña hesekuéra tuichaite interés reheve, ha ohechakuaa pe marandu rembiapo. Ha’ekuéra ohecha umi ogueraháva cristiano réra ojereha ñembohory ha ñemomirĩme umi oñembotavyetepyréva rehe. Ha umi ñe’ẽ osẽvo pe oñembohorýva jurúgui: ¡Nde piko nerejupi gueteri! peteĩ ángel ohai upéva. He’i pe ángel: Ha’ekuéra oñembohory Tupãre.”

“Che ambojere jey umi mba’e oikova’ekue Elías jeguerahauka rehe. Ijao ho’a Eliseo ári, ha mitãkuéra hekoañáva (térã mitãrusu ha mitãkuñataĩ) oho hapykuéri, oñembohory hese, osapukái: Ejupi nde akã perõ! Ejupi nde akã perõ! Oñembohory hikuái Tupãre, ha upépe ojuhu hikuái ipohýi haña ichupekuéra. Kóva oikuaa hikuái itúva kuéra gui. Ha umi oñembohoryva ha opukaiva’ekue umi santo-kuéra jehupi rehe, ojehechaukátã Tupã mba’asy vai kuéra reheve, ha oikuaátã ndaha’éiha mba’e michíva ñañembosarái haña hendive.

“Jesús omisiona ambue ángelkuérape oveve pya’e haña ombopyahu ha omombarete haña itavayguakuéra jerovia ikangývape, ha ombosako’i haña chupekuéra oikuaa haña pe marandu mokõiha ángel rehegua, ha pe tembiapo tuicháva ágaitéma ojarótava yvágape. Ahecha umi ánhelkuéra orresiviha tuicha pokatu ha tesape Jesús-gui, ha oveve pya’eha yvy gotyo omohu’ã haña hembiaporã oipytyvõvo pe mokõiha ángelpe hembiaporã. Peteĩ tesape guasu ohesape itavayguakuérape umi ánhelkuéra osapukáirõ guare: Péina pe Novio ou, pesẽ pembojovake haña chupe. Upéi ahecha umi oñembotavývape opu’ãha, ha mokõiha ángel ndive joajúpe, omombe’uha: Péina pe Novio ou, pesẽ pembojovake haña chupe. Pe tesape ouva’ekue umi ánhelgui oíke pe pytũmby rupi opárupi. Satanás ha iñánhelkuéra oñeha’ã ojoko haña ko tesape ani haña isarambi ha ani haña oguereko pe hembiaporã oñembosako’iva. Oñorairõ hikuái Tupã ánhelkuéra ndive, ha he’i chupekuéra Tupã ombotavy hague tavayguakuérape, ha opa itesape ha ipokatu reheve jepe, ndaikatumo’ãiha ojapo haña tavayguakuéra oguerovia Jesús ouha. Tupã ánhelkuéra katu osegí hembiaapo, Satanás oñeha’ãramo jepe omboty haña tape ha ogueraha haña tavayguakuéra apytu’ũkuéra pe tesapégui mombyry. Umi orresivíva ko tesape ojehecha vy’aitei. Omoĩ hikuái hesa yvágare, ha ohecharamo Jesús jeju. Oĩ va’ekue ambuekuéra tuicha jejopyhyetẽpe, hasẽ ha oñembo’e. Hesa kuéra ojehecha ku oñemopyenda haña hikuái ijehe, ha ndaipy’aguasúi oma’ẽ haña yvate gotyo.”

Peteĩ tesape hepyetereíva yvágagui omboja’o iñipytyũmby chuguikuéra, ha hesakuéra, ojesarekóvami va’ekue ñemondýpe ijehekuéra rehe, ojere yvate gotyo, ha maymáva hovaichagua ári ojehechauka aguyje ha vy’a marangatu. Jesús ha opaite pe aty angelical omaña porã ha omoneĩ umi jeroviaha, oha’arõvaekuẽpe.

“Umi ojerovíva ha oñemoíva’ekue pe ánhel peteĩha marandu renda rehe, okañy chuguikuéra pe mokõiha resa, ha ndaikatúi ojeporu haña hesekuéra pe pu’aka ha pe mimbipa omoirũva’ekue pe marandu, Péina, ou pe Ména. Jesús ojevy chuguikuéra tova pochýpe. Ha’ekuéra omboykéva’ekue ha ombotovéva’ekue chupe. Umi ojapyhyva’ekue pe marandu oñeñuáva’ekue peteĩ arai mimbipápe. Ha’ekuéra oha’arõ, omaña porã ha oñembo’e oikuaa haña Tupã rembipota. Tuicha okyhyje haña ndojapoiva’erãi mba’eve omoñepysangáva chupe. Ahecha Satanás ha iñánhelkuéra oheka haña omboty haña ko tesape yvagaguigua Tupã tavayguakuérãgui; ha upéicharõ jepe, umi oha’arõva omomba’éta guive pe tesape, ha omopu’ã guive hesa yvýgui Jesús rehe, Satanás ndaikatúi oreko pu’aka oípe’a haña chuguikuéra ko tesape iporãetéva. Pe marandu oñeme’ẽva’ekue yvágagui ombopochy Satanás ha iñánhelkuérape, ha umi he’iva ohayhuha Jesúspe, ha upéicharõ jepe omboykéva iju, oñembohory ha oñembohory vai umi jeroviaha, jeroviarekóvare. Péro peteĩ ánhel omarkava’ekue peteĩteĩ jeja’o, peteĩteĩ ñemboyke, peteĩteĩ ñemombo vai oguerohoryva’ekue ijoyke’ykuéra he’iva ojeroviaha. Hetaeterei ohupi iñe’ẽ osapukái haña, Péina, ou pe Ména, ha

oheja ijoyke'ykuérape, umi ndohayhúiva Jesús jehechauka, ha ndohejáiséiva chupekuéra opyta haḡua oñe'ẽvo iju mokõiha rehe. Ahecha Jesús ombojere hova umi ombotová ha omboykéva iju, ha upéi he'i iñanhelkuérape oguenohẽ haḡua itavayguápe umi ky'águi apytégui, ani haḡua oñemongy'a. Umi iñe'ẽrendúva umi marandúpe oñembo'y sãso ha joajúpe. Peteĩ tesape marangatu ha porãite overa hesekuéra. Ha'ekuéra oheja ko yvy arandu, oikytĩ ijapytepegua mborayhu chugui, ha osakrifika umi mba'e oguerékova ko yvy ape ári. Oheja ijyvy arigua mba'eta, ha hesa py'apy guive oñemohenda yvága gotyo, oha'arõ haḡuáicha ohecha haḡua Ipehẽngue Ohesalvávape. Peteĩ vy'a marangatu ha sagrado omimbi hova kuérape, ha upéva oikuaauka pe py'aguapy ha pe vy'a oguapýva ipypekuéra. Jesús he'i iñanhelkuérape toho ha tombarete chupekuéra, pe ijejopy aravo hi'aguĩma haḡuére. Ahecha umi oha'arõva ne'irã gueteri oje'echa'ypy oikotevẽháicha. Ndojepe'ái gueteri jejavykuéragui. Ha ahecha Tupã poriahuvareko ha ipy'aporãha omondo haguére peteĩ ñemomrandu yvy apegua tavayguakuérape, ha marandu jevyjevy ogueraha haḡua chupekuéra peteĩ ára peteĩ punto peve, omoakã haḡua chupekuéra oñehesa'ỹijo haḡua kyre'ỹme, ikatu haḡuáicha ojeipe'a ijehegui umi jejavy oñembohasáva'ekue pagánokuéragui ha papistakuéragui. Ko'ã marandu rupive Tupã oguenohẽ hína itavayguápe pe tenda ikatuhápe omba'apo hesekuéra tuichavéva pu'akápe, ha ikatuhápe oñangareko opa haḡua hembiapoukapykuéra rehe...."

"Jesús rembiapo marangatúpe oñembotývo pe Tenda Marangatúpe, ha ha'e ohasa rire pe Tenda Marangatatuvévape, ha oñembo'y pe árka renondépe oguerékova Tupã léi, omondo yvýpe ambue ánhel ipoderósova pe marandu mbohapyha reheve. Omoĩ peteĩ kuatione'ẽ pe ánhel pópe, ha oguejy aja yvýpe mburuvichaite ha pokatu reheve, omombe'u peteĩ ñemomrandu kyhyjepyrãva, pe ñe'ẽmondo vaietevéva araka'eve ogueraháva yvypórape. Ko marandu ojejapo va'ekue omoĩ haḡua Tupã ra'ykuérape oñatende haḡuáicha, ha ohechauka haḡua chupekuéra pe aravo ñemoĩrõ ha jehasa asy oútava hi'arikuéra. He'i pe ánhel: Ojguerúta chupekuéra ñorairõ mbaretepe pe mymba ha ta'ãnga ndive. Hembihope añetegua tekove opave'ỹ haḡua ha'e haḡua opyta hatã. Jepe hekovéva oñemoĩ peteĩ ichupekuéra rapére, upéicharõ jepe, ojejokóke añeteguáre. Pe ánhel mbohapyha omboty imarandu ko'ã ñe'ẽ reheve: Ko'ápe oĩ umi imba'epu'aka umi imarangatúva; ko'ápe oĩ umi oñongatúva Tupã mandamiénto, ha Jesús jerovia. Ha'e omombe'ujeyvo ko'ã ñe'ẽ, okuave'ẽ pe Tenda Marangatu yvagapeguápe. Opavave umi omoneĩva ko marandu akãme oñemomýi pe Tenda Marangatatuvévape, upépe Jesús oñembo'y pe árka renondépe, ojaíso ipaha guive ñembojerure opaite umi rehe iporiahuvareko gueteri opyta haḡua, ha avei umi oity va'ekue Tupã léi oikuaa'ỹre. Ko ñemoĩporã oñeme'ẽ umi omano va'ekuépe hekojojáva rehehápe avei, ha umi oikovéva hekojojáva rehehápe avei. Jesús ojaíso ñemoĩporã umi omano va'ekue rehehápe, ndojapyhýi va'ekuépe pe tesape Tupã mandamiéntore, ha opeka va'ekuépe oikuaa'ỹre."

"Ojepe'ávo Jesús pe okẽ pe Santísimope, ojehecha pe arapokõindy ára pokatu resape, ha Tupã tavayguakuéra ojeha'áva'erã ha ojehechaukaporãva'erã, ojaíso haguéicha Tupã yma Israel ra'ykuérape, ohecha haḡua oñongatútapa hikuái hembiapoukapy. Ahecha pe mbohapyha ánhel ohechauka yvate gotyo, ohechaukávo umi oñembotavývape tape gotyo pe Santísimo pe Santuario yvagapeguápe. Ha'ekuéra oho Jesús rapykuéri jerovíape pe Santísimope. Jey avei ojuhu hikuái Jesúspe, ha vy'a ha jerovia'ẽ pyahu osẽ jey. Ahecha chupekuéra oma'ẽ jey hapykuére oikuaauka jeyvo pe ohasava'ekue, guive pe mokõiha jeju Jesucristo rehegua

marandu ñemoherakuã guasúgui, ohóvo ijehupytykuéra rupive pe ára ohasaha peve ary 1844-pe. Ha'ekuéra ohecha mba'érepa oñembotavy, ha vy'a ha jerovia katujete omoingove jey chupekuéra. Pe mbohapyha ánhel omyesakã pe ohasava'ekue, ko'ágagua ha oútava, ha ha'ekuéra oikuaa añetehápe Tupã oguerahaha hague chupekuéra iporã'ývaicha jehechauka guive hagua iporãva providéncia guive."

"Ojehechauka chéve pe hembýva omoirũ hague Jesúspe pe Tenda Marangatúvape, ha ohecha pe árka, ha pe pytyvõrenda, ha ijapyhy chupekuéra umi mba'e mimbipa rehe. Jesús omopu'ã pe árka jaho'íha, ha péina! umi ita kuation, oguerékova hese kuéra pe tembiapoukapy pa, ojehaíva hese kuéra. Ha'ekuéra oikuaa porã umi ñe'ẽ oikovéva; hákatu orretrocede kyhyjépe ohechávo pe irundyha tembiapoukapy oikovéva umi pa marandu marangatu apytépe, peteĩ tesape hesakãvéva ohesape hese ambue porundy porundy ári, ha peteĩ mimbipa jerére oĩ ijerére. Ndojuhúi mba'eve upépe omombe'úva pe sábado oñemboyke térã oñemoambue hague arapokõi peteĩhárape. Ojelee upéichaite, Ñandejára jurúgui oñe'ẽ haguéicha peteĩ teko poravopyre ha kyhyjepyréva rehe yvyty ári, aratiri overa aja ha ára sunu osapukái aja, ha oñehaívo Ipo marangatu tee rupive umi ita kuatiáre. Po ára reporombiapóta ha rejapóta ne rembiapo pukukue; pe ára pokõiha katu hína pe sábado Ñandejára nde Jára rehegua. Oñemondýi hikuái ohechávo mba'éichapa oñeñangareko porã pe tembiapoukapy páre. Ohecha oñemoĩha hendaitépe Jehová ykére, Iñemarangatúgui oñemo'ã ha oñeñangareko hese. Ohecha hikuái opyrũ vai hague pe irundyha tembiapoukapy decálogopegua ári, ha oguereko hague peteĩ ára ojeguerúva ñemoñare rupive umi pagano ha papista kuérargui, hendaguépe pe ára Jehová omomarangatu va'ekue. Oñemomirĩ hikuái Ñandejára renondépe, ha oñembyasy umi hembiapo vai yma guarére.

"Ahecha pe insiënso pe sésere ryepytiha Jesús omyasãi ajaikuéra ñemombe'u ha iñembo'e Itúvape. Ha ojupi aja, peteĩ tesape hendýva opyta Jesús ári, ha avei pe poriahuvareko renda ári; ha umi kyre'ýme oñembo'éva, oñepy'amongeta asýva ohechakuaa rupi ijehekuéraha hembiapova'ekue Ñandejára léi rehe, oñevendesí, ha hova kuéra omimbi jerovia ha vy'águi. Ha'ekuéra oike mbohapyha ánhel rembiapópe, ha omopu'ã iñe'ẽnguéra ha omoherakuã pe ñe'ẽmondýi solemne. Péro mbovymi añõnte tenonderãme omoneĩ pe marandu; upéicharõ jepe, ha'ekuéra osegi py'aguasúpe omoherakuãvo pe ñe'ẽmondýi. Upéi ahecha hetaite oñakãrapu'ã pe mbohapyha ánhel marandu rehe, ha ombojoaju iñe'ẽnguéra umi tenonderãite omoherakuã va'ekue pe ñe'ẽmondýi ndive, ha omomba'eguasú Ñandejárape ha ombotuicha chupe oñangarekóvo pe ára pytu'u oñembosagrado va'ekuere."

"Heta oĩ va'ekue omoneíva pe ñe'ẽmondo mbohapyha ndorekói va'ekue jehasa peteĩnte jepe umi mokõi ñe'ẽmondo ymaveguápe. Satanás oikuaa va'ekue kóva, ha hesa aña oĩ kuri hesekuéra ombotyryrykuaa haguáicha chupekuéra; ha pe ánhel mbohapyha katu ohechauka chupekuéra pe Tenda Marangatúvape, ha umi ohasava'ekue jehasa umi ñe'ẽmondo ymaveguápe ohechauka chupekuéra tape pe Santuario yvagaguápe. Heta ohecha kuri pe añeteguáva joaju haguáite umi ánhel kuéra ñe'ẽmondópe, ha vy'ápe omoneĩ chupe. Oguerajerovia hikuái hesekuéra iñordenháicha, ha jerovíape omoirũ Jesúspe pe Santuario yvagaguápe. Ko'ã ñe'ẽmondo ojehechauka chéve peteĩ ancla-ramo ojoko hagua pe atyete. Ha umi tapicha peteĩteíva orresivívo ha ontendévo umíva, oñemo'ã hikuái Satanás rembiguái ñembotavy hetaitégui."

“Ojehupyty guive pe tuicha jejavy 1844-pe, Satanás ha ñangekuérape oñemboheko hikuái kyre’ỹme omoĩ haña ñuhã ikatu hañaicha omokangy jerovia aty rehegua. Ha’e omba’apo oity haña tapichakuéra akãme, umi ohasa va’ekue ijehegui ko’ã mba’e. Ojekuaa hikuái ku orekóva gua’u ñemomirĩ. Omoambue hikuái peteĩha ha mokõiha marandu, ha ohechauka haña tenonde gotyo ifuñsi haña, ambue katu oma’ẽ mombyry yma guarévo, he’ivo upépe voi ojehu hague ima’ẽpyre. Ko’ã tapicha ogueraha umi noñemoarandúivape akãgui mombyry, ha omokangy ijerovia. Oĩ va’ekue ohesa’ỹjyova la Biblia oñeha’ãvo omopu’ã haña peteĩ jerovia imba’éva tee, atygui ijeheguíva. Satanás ovy’a eterei opa ko’ã mba’ére; oikuaágui umi ojepe’áva pe anlagui, ikatuha oity chupekuéra opaichagua jejavy rupive ha omboguata haña doctrína yvytu reheve. Heta umi omotenondéva’ekue peteĩha ha mokõiha marandu, onega umi marandu, ha pe aty pukukue oĩ haña joavy ha sarambi. Upérõ ahecha Wm. Miller-pe. Ha’e ojekuaa ipy’apyha, ha oñesũjoja ñembyasy ha jehasa asýpe itávare. Ohecha pe aty ojoajúva ha ojoayhúva 1844-pe, operdeha ojoayhu haña ojeuehe, ha ojopyha ojeuehe. Ohecha chupekuéra ojere jeyha peteĩ teko ro’ysãme ha ojevy tapykue gotyo haña. Ñembyasy ombyaipa imbarete. Ahecha kuimba’e kuéra tenondeguáva oma’ẽ porã Wm. Miller rehe, ha okyhyje haña chugui pe ojapyhy ramo pe mbohapyha ánhel marandu ha Tupã mandamiento kuéra. Ha ha’e oñemboja vove pe tesape yvágagui ouvare, ko’ã kuimba’e omohenda peteĩ plan ikatu hañaicha ogueraha mombyry ñakã. Ahecha peteĩ yvypóra poguypegua pokatu ojepuruha oñeñongatu hañaicha ñakã pytũmbýpe, ha ikatu hañaicha opyta hi’influénsia hendivekuéra. Ipahápe Wm. Miller omopu’ã ñe’ẽ pe tesape yvágagui ouva rehe. Ha’e ofalla noñemoneĩgui pe marandu, ikatúva omyesakãmbaite haña ñembotavy guasu, ha omoĩ haña tesape ha mimbipa pe yma guarére, ikatúva ombopyahu imbarete ikane’õmava, omimbi haña ijeroviahá, ha ogueraha haña chupe omomba’eguas Tupãme. Ha katu ha’e ojerovia arandukáre yvypóra rehegua Tupã arandu rangue, ha ojejokóma rupi tembiapo pohýigui Ijára rembiapópe, ha itujáma rupi, ndaha’ei tuichaite ojejopy haña chupe umi ojokóva’ekue chupe añetegua-guiicha. Ha’ekuéra hína oguereko responsabilidad, ha angaipa opyta hi’ári kuéra. Wm. Miller ikatu rire ohecha pe tesape pe mbohapyha marandúpe, heta mba’e chupe ojehecháva pytũ ha kañyháicha oñemyesakã va’erãmo’ã kuri. Ijoyke’ykuéra he’i rupi orekohague mborayhu pypuku ha ñangareko hese, ha’e oguerovia ndaikatuiha ojepe’a chuguikuéra. Ikorasõ oho mo’ã añetegua gotyo; ha upéi oma’ẽ ijoyke’ykuéra rehe. Ha’ekuéra ombohová upéva. Ikatúpa ojepe’a umi oĩ va’ekue hendive ykére ha ati’y ári, omomarandúvo Jesús ou jeyha? Ha’e opensa katuete ndojeguerahamo’ãiha chupe tape vai gotyo.”

“Ñandejára oheja chupe oike haña Satanás pu’akápe, ha omano haña ipu’aka hese. Oñomi chupe pe yvyraitype, mombyry umi tapicha tapiáite oguenohẽvagui chupe Ñandejáragui. Moisés ojavý vaekue oike hañaicha pe Yvy Ñeprometidópe. Péicha avei, ahecha Wm. Miller ojavý hague, oñuahẽmbotávo pe Canaán yvagaguápe, ohejávo ijekupyty oho haña añeteguápe kóntrape. Ambuekuéra ogueraha chupe upéva-pe. Ambuekuéra oñemombe’úva’erã upévare. Péro umi ánhel oñangareko ko tembiguái Ñandejára rembiasakue porãitere, ha ha’e osẽta pe trompéta pahápe oñehendúvo.

“Ahecha aty peteĩ aty oñembo’y porãva, oñeñangarekóva mbarete ha hatã, ha noñemomba’émo’ãi umi oipotávape omongu’e pe jerovia oñemopyendapyréma va’ekue pe aty rehegua. Tupã oma’ẽ hese kuéra ñemoneĩ reheve. Ojehechauka chéve mbohapy hatua—peteĩ, mokõi ha mbohapy—umi ñe’ẽmondo peteĩha, mokõiha ha mbohapyha umi ánhel rehegua.

He'i pe ánhel: ¡Ai pe omýitavape peteĩ yvyra'i térã omongu'étavape peteĩ tachuela ko'ã ñe'ẽmondópe! Pe ñehesakã añeteguáva ko'ã ñe'ẽmondo rehegua tuicha mba'e tekove haña. Ánga kuéra rembiapokue paha oñesuspende mba'éichapa oñemoguahẽ ha oñemoneĩ hikuái. Upéi jey aguejy ko'ã ñe'ẽmondo rupive, ha ahecha mba'éichaitépa hepyeterei Tupã tavayguakuérape ijehasa. Ojejogua va'ekue heta jehasa asy ha ñorairõ pohýi rupive. Hapeguére, hatua rupi, Tupã ogueraha chupe kuéra peve, omoĩ meve chupe kuéra peteĩ pyendaha hatã, ndojeguerovíri ni noñemongu'éiva ári. Upérõ ahecha tapicha kuéra, oñembojavo pe pyendahápe, ojeupi mboyve hese, oikuaa porãha pe iñepyrũmby. Oĩva vy'ápe pya'e ojeupi hese. Ambue katu oñepyrũ ojuhu haña mba'e vai pe pyendaha oñemopyenda haguépe. Ha'e kuéra oipota oñemyatyrõ haña, ha upéicharõ pe pyendaha iporãvéta ha pe tavaygua ovy'avéta. Oĩ oúva oguejy pe pyendahágui ha oikuaa porã jey hese, upéi ojuhu hese mba'e vai, he'ívo oñemopyenda vai hague. Ahecha haimete maymáva opyta hatã pe pyendaha ári, ha omokyre'ỹ ambuépe, umi oguejy va'ekuépe, toheja haña iñe'ẽrei, Tupã niko pe omopu'áva guasu, ha ha'e kuéra oñorairõ hína hese. Omombe'u hikuái pe tembiapo hechapyrãva Tupã ojapo va'ekue, ogueraháva'ekue chupe kuéra pe pyendaha hatãme, ha joajúpe haimete maymáva ohupi hesa yvágare, ha ñe'ẽ hatãme omomba'eguasú Tupãme. Kóva opoko umi oñe'ẽrei va'ekuépe ha oheja va'ekue pe pyendaha, ha jey ojehecha ñemomirĩ reheve ojeupi jey hese.

«Che ambojerovia jey haña Cristo peteĩha jeju marandu rehe. Juan oñemondo va'ekue Elías espíritu ha pokatupe ojeprepara haña tape Jesús jejupe guarã. Umi omboykéva Juan rembiapokue testimonio ndojeporuporãi va'ekue Jesús mbo'epykuére. Iñemoĩ haña pe marandu he'íva hese peteĩha jeju rehe omoĩ chupekuéra tenda ndaikatúihápe pya'e oipyhývo pe kuatiañe'ẽ imbaretevéva ohechaukáva ha'eha pe Mesías. Satanás omotenonde umi omboykéva Juan marandu haña ohove haña mombyry, omboyke haña Jesús ha ojuka haña chupe kurusúre. Péicha ojapóvo, omoĩ ijehekuéra tenda ndaikatúihápe ohupyty pe jehovasa Pentecostés árape, upéva ombo'éva'erã chupekuéra pe tape ogueraháva pe Santuario Yvagaguápe. Pe templo ao mboyveha oñesoro rupi ojehechauka umi judío mymbajuka ha tembiapoukapy ndojehécharamovéimaha haña. Pe Tuicha Sacrificio ojejapo va'ekue, ha oñemoneĩma va'ekue, ha pe Espíritu Santo oguejýva Pentecostés árape oguerova umi temimbo'e apytu'ũ pe santuario yvy arigua guive pe Santuario Yvagaguápe, upépe Jesús oíke hague ijuyve voi ruguy rupive, ha ohesaỹijo hembimbo'ekuéra ári pe poriahuvereko ipyahukuegua mba'e porãnguéra. Umi judío ojeheja hañuambaitéma ñembotavýpe ha pytũmbýpe. Okáma chuguikuéra opaite tesakã ikatúva oreko pe tembiaporã ñepysyrõ rehegua ári, ha ojerovia gueteri umi mymbajuka ha ofrẽnda mba'eveichagua iporã'ỹvare. Ndaikatúi va'ekue oipytyvõ chupekuéra Cristo mediación pe Tenda Marangatúpe. Pe Santuario Yvagagua omyengoviáma va'ekue pe yvy arigua rendaguépe, ha katu ha'ekuéra ndorekói va'ekue peikuaa tape ogueraháva yvagápe.»

“Heta oĩ ñemondýipe oma'ẽ umi judío ojapo va'ekue Jesús rehe, omboyke ha omosãingóvo chupe kurusúre. Ha omoñe'ẽvo hikuái pe tembiasakue oñeñemotĩ hañuáicha ojejopy vai hague rehe, opensa hikuái ohayhuha Cristo-pe, ha ndojenegamo'ãiha chupe Pedro-icha, ni nomosãingomo'ãiha kurusúre umi judío-icha. Hágo Tupã, ohecháma va'ekue pe iñembyasýva'erã hikuái he'íva iMemby rehe, ohechaukáma chupekuéra mba'éichapa añetehápe hína, ha ogueru haña peteĩ jehechaukápe pe mborayhu he'i va'ekue oguerékóva

Jesús rehe.”

“Maymáva ojesarekóma hetaite interes pukukue rehe pe marandu ñemoguahẽ. Péro heta umi he’íva ohayhuha Jesúspe, ha osẽva chuguikuéra resay oleẽ jave kurusu rembiasakue, pe marandu ñemoguahẽ vy’ápe rangue, ipochy ha oñembohory Jesús ou poráva marandu rehe, ha he’i upéva ha’eha jejavy. Ndojokupytyi mo’ãi umi ohayhúva ijechauka, síno oikuaa haña chupekuéra ñemboyke, ha omosẽ chupekuéra tupãoguikuéra. Umi omboykéva pe marandu peteĩha ndaikatúi oipytyvõ chupekuéra pe mokõiha, ha ndojeporuporãi avei chupekuéra pe pyharepyte sapukái, va’erã oisãmyhy chupekuéra oike haña Jesús ndive jeroviápe pe Tenda Marangatúva Marangatuevepe pe Santuario yvagapeguápe. Ha, omboykévo umi mokõi marandu tenondegua, ndaikatúi ohecha mba’eve tesakã pe mbohapyha ánhel marandúpe, ohechaukáva tape pe Tenda Marangatúva Marangatuevepe. Ahecha umi tupao réra añónteva, judío-kuéra ojukaháicha Jesúspe kurusúre, ojuka hague avei ko’ã marandu; upéva ndaikuaái mba’eve pe ñemongu’e oikóva yvágape, ni pe tape pe Tenda Marangatúva Marangatuevepe, ha ndaikatúi ojeporuporãi chupekuéra Jesús ñembojovake rupive upépe. Ojoguaháicha umi judío, ogueraháva ijapopyrã sacrificio mba’evéchagua, ha’ekuéra avei ogueru umi iñembo’e mba’evéchagua pe koty Jesús oheja va’ekuépe; ha Satanás, ovy pe ñembotavýpe umi Cristo rapykuéri oho hañaicha ojapóva rehe, ombohatã chupekuéra itañuháme, ha oguereko peteĩ carácter religioso, ha ombohape ko’ã kristiáno he’ínteva iñakãme haña ha’e gotyo, ha omba’apo ipokatu reheve, itechaukaha reheve ha techapyrã japúva reheve. Oĩ ombotavýva peteĩ hendáicha ha ambuekuérape ambue hendáicha. Oguereko opaichagua jejavy oñembosako’íva oity haña opaichagua akãme. Oĩ ohecháva peteĩ jejavy rehe kyhyje guasu reheve, aja katu oguerohory hañaicha ambue. Satanás ombotavy oĩme Spiritualismo rupive. Avei ou peteĩ ánhel tesakáva ramo, ha omyasãi ipokatu tetã pukukue javeve. Ahecha reformación japu opa rupi. Umi tupao oñemomba’eguasú, ha oimo’ã Tupã omba’apo hechapyrãva hañaicha hesekuéra; péro ambue espíritu va’ekue. Upéva oguepáta ha ohejáta ko yvy ape ári ha pe tupaope peteĩ tekove vaivévape ymave guarégui.”

“Ahecha Ñandejára oguerekoha ta’ýra kuéra hekopotíva umi Adventista hérante apytépe, ha umi tupao ho’ávape; ha oñehenóita gueteri osẽ haña ko’ã tupao-gui umi ministro ha tavayguakuéra, umi mba’asy guasu oñeñohẽ mboyve, ha vy’apópe oñuãta pe añetegua. Satanás oikuaa upéva, ha mbohapyha ánhel ñe’ẽhatã guasu mboyve, omopu’ã peteĩ kyre’ỹ ha jepokuaa vai ko’ã aty religiósape, umi ombotováva’ekue pe añetegua oimo’ã hañaicha Ñandejára oĩha hendivekuéra. Ha’e oha’arõ ombotavy haña umi hekopotívape, ha ogueroviauka haña chupekuéra Ñandejára omba’apo gueteriha umi tupãoguéra rehehápe. Hákatu pe tesape omimbiáta, ha peteĩteĩ umi hekopotíva osẽta umi tupao ho’áva-gui, ha oñemoĩta umi hembýva ykére.” Spiritual Gifts, volume 1, 151–172.

Ko pasáhe oguereko heta añetegua iñimportánteva, ha che aipuru ko pasáhe aipe’a hañaicha algunos rasgo umi marandu rehegua tembiasakue Millerita-pe, ikatu hañaicha ñantende mba’éichapa umíva ohechaukarã ñane rembiasakue. Umi mbohapy ánhel oĩva Apocalipsis catorce-pe oguereko peteĩ marandu ipópekuéra. Pe mokõiha ha pe mbohapyha ánhel ojechauka oguerékova peteĩ “pergamino”, hendivekuéra oguejy aja imarandu reheve. Káda ánhel orepresenta peteĩ marandu, ha peteĩteĩ marandu oguahẽvo ogueru peteĩ efecto.

Romoñe'ëta ko mba'e rehe pe artíkulo oúvape.